

06.04.2026

Педагогічні умови формування готовності майбутніх викладачів до професійного розвитку

Форми, методи та засоби формування готовності майбутніх викладачів до професійного розвитку

1. Андрощук І. М. Позитивний досвід управління професійним розвитком викладачів університетів Республіки Польща / І. М. Андрощук // Педагогічний альманах = Pedagogical almanac : збірник наукових праць / Херсонська академія неперервної освіти : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. - Вип. 39. - С. 204-211. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2018_39_32
2. Аніщенко, Олена Валеріївна. Професійний розвиток викладачів закладів вищої освіти в умовах неформальної та інформальної освіти: інноваційні практики / О. В. Аніщенко // Педагогічна освіта: теорія і практика : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України. - Київ : Міленіум, 2023. - Вип. 35 (2). - С. 151-160. – Режим доступу: <https://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/300703/292904>
3. Апостол О. В. Професійний імідж викладачів закладів вищої освіти як проблема педагогічної теорії та практики / О. В. Апостол // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. - Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2019. - Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи, Вип. 72. Т.1. - С. 27-31.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/a093c498-310a-4512-b7d8-56e74e9373d4>
4. Апостол О. В. Критеріальний аналіз формування позитивного іміджу майбутніх викладачів закладів вищої освіти / О. В. Апостол // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Херсон : Гельветика, 2019. - Вип. 19, Т. 1. - С. 25-30. – Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/19/part_1/7.pdf
5. Городничий, Олег. Особливості професійного становлення майбутніх викладачів закладу вищої освіти = Peculiarities of professional formation of future lecturers of higher education institution / А. Тіняков, Т. Арабаджи // Теорія і практика управління соціальними системами : науково-практичний журнал. - 2019. - N 4. - С. 83-97. – Режим доступу: <http://tipus.khpi.edu.ua/article/view/194691>
6. Горохівська Т. М. Принципи розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів вищої школи / Т. М. Горохівська // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Одеса, 2019. - Вип. 15, Т. 2. - С. 46-51. – Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/15/part_2/9.pdf
7. Горохівська, Т. М. Педагогічна майстерність і професійно-педагогічна компетентність викладача вищої школи: проблема співвідношення понять [Текст] / Т. М. Горохівська // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Херсон : Гельветика, 2019. - Вип. 18, Т. 1. - С. 116-120.- Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/18/part_1/27.pdf
8. Горохівська Т. М. Професіоналізм і професійно-педагогічна компетентність викладача : проблема співвідношення понять / Т. М. Горохівська // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія

- 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – Вип. 70. – С. 72-76.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/a2322c74-2c63-4579-a111-334fcb6d74c7>
9. Григор'єва В. Психологічне забезпечення професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва під час навчання у магістратурі (на прикладі дисципліни "Музична психологія") / В. Григор'єва // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету / Міністерство освіти і науки України, Бердянський державний педагогічний університет : БДПУ, 2022. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 2. - С. 74-80. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2022_2_9
 10. Дем'яненко Н.М. Компетентнісно-професійний підхід у підготовці викладача вищого навчального закладу (рівень магістратури) / Н. М. Дем'яненко // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис. № 3 (дод. 1). Тематичний випуск "Педагогіка вищої школи : методологія, теорія, технології" / Ін-т вищої освіти АПН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова : Гнозис, 2009. - С. 49-52.
 11. Донченко І. А. Педагогічна підтримка в системі засобів розвитку професійної самосвідомості майбутніх викладачів ВНЗ у процесі магістерської підготовки / І. А. Донченко// Теорія і практика сучасної психології : збірник наукових праць / Класичний приватний університет. - Запоріжжя, 2011. - Вип. 3. - С. 110-113. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tpcp_2011_3_24
 12. Драч І. Зміст та структура ключових компетентностей майбутнього викладача вищої школи / І. Драч // Витоки педагогічної майстерності. Серія. Педагогічні науки : збірник наукових праць / Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Короленка, 2013. - Вип. 11. - С. 124-130. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2013_11_30
 13. Дубінка М. Цілісність особистості майбутнього викладача в контексті проблеми професійного зростання / М. Дубінка // Наукові записки / Міністерство освіти і науки України, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кіровоград, 2014. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 134. - С. 101-106. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2014_134_28
 14. Дубінка, Микола Михайлович. Самоорганізація майбутніх викладачів закладів вищої освіти як прояв педагогічних здатностей: теоретичний аспект / М. М. Дубінка // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет. - Херсон, 2023. - Вип. 101. - С. 42-48. – Режим доступу: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4530/4000>
 15. Єрмак Ю. І. Професійний розвиток викладачів в умовах неперервної педагогічної освіти / Ю. І. Єрмак // Наукові записки кафедри педагогіки : журнал / Міністерство освіти і науки України (Київ), Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Харків). - Харків, 2018. - Вип. 43. - С. 136-144. – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/11953/11320>
 16. Калашнікова, Світлана. Навчання і викладання : професійний розвиток викладачів вищої освіти : Міжнародна співпраця / С. Калашнікова // Педагогічна газета. - 2018. - № 5 (вересень-жовтень). - С. 4.
 17. Козлов, Дмитро. Формування управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи: зарубіжний досвід / Д. Козлов // Вища освіта України : Теоретичний та науково-методичний часопис. - 2014. - N 4. - С. 50-58. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_4_10
 18. Коркішко, Олена Геннадіївна. Професіоналізм як підґрунтя забезпечення професійного статусу викладача вищого навчального закладу / О. Г. Коркішко. - Електронні текстові дані : [б. и.] // Вісник Черкаського університету : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України,

- Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. - Черкаси, 2018. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 5. - С. 102-107. – Режим доступу: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/issue/view/181/108>
19. Кравченко, Ірина. Проектна технологія у підготовці майбутнього викладача / І. Кравченко // Вища освіта України : Теоретичний та науково-методичний часопис. - 2020. - N 4. - С. 61-66. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/1de6d1d2-6a76-4ca5-b55d-7943855c36ad>
 20. Кравченко О. В. Професійне самовиявлення особистості майбутнього викладача / О. В. Кравченко // Наукові записки = Academic notes / Міністерство освіти і науки України, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кропивницький, 2020. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 186. - С. 199-203. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2020_186_44
 21. Кривошопка І. Навчальні та виховні чинники формування толерантності майбутнього викладача під час навчання в магістратурі / І. Кривошопка // Витоки педагогічної майстерності. Серія. Педагогічні науки : збірник наукових праць / Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Короленка, 2013. - Вип. 12. - С. 153-157. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2013_12_33
 22. Кричун, Людмила. Місце і роль технології модульного навчання у підготовці майбутніх викладачів / Л. Кричун // Наукові записки / Міністерство освіти і науки України, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. - Серія : Філологічні науки (мовознавство), Вип. 128. - С. 430-432. – Режим доступу: https://www.cuspu.edu.ua/download/nz_2014_128.pdf
 23. Лебедик Л. Критерії готовності майбутнього викладача до проектування дидактичних систем / Л. Лебедик // Педагогічні науки : збірник наукових праць / Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : Вид-во ПНПУ, 2017. - Вип. 69. - С. 69-73. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/9050>
 24. Лисенко О. А. Професійний розвиток викладачів ЗВО Ірландії та його імплементація в систему вітчизняної педагогічної освіти / О. А. Лисенко, Ю. І. Самойлова // Інноваційна педагогіка : журнал наукових праць / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Одеса : Гельветика, 2020. - Вип. 23, Т. 1. - С. 145-149. – Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/23/part_1/34.pdf
 25. Лютий М. Лідерські якості майбутніх викладачів закладів вищої освіти = Leadership traits of future lecturers of higher education institutions / М. Лютий// Теорія і практика управління соціальними системами : науково-практичний журнал. - 2020. - N 1. - С. 104-115. –Режим доступу: <http://tipus.khpi.edu.ua/article/view/2078-7782.2020.01.09>
 26. Мазур Н. Формування професіоналізму майбутнього викладача педагогіки у науково-дослідній діяльності / Н. Мазур // Наукові записки / Міністерство освіти і нау, молоді та спорту України, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кіровоград, 2011. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 101. - С. 173-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2011_101_27
 27. Майер Н. Проектні технології у професійно-методичній підготовці майбутнього викладача іноземних мов і культур/ Н. Майер // Педагогічна освіта: теорія і практика : збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України. - 2018. - Вип. 24 (1), Ч. 2. - С. 321-325. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2018_24%282%29_56

28. Максименко Н. Системний підхід до процесу формування професійного іміджу майбутніх викладачів у закладах вищої освіти / Н. Максименко, Н. Салига // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. - Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. - № 4 (108). - С. 145-155. –Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2021_4_16
29. Малінкіна В. Л. Реалізація освітніх інновацій у формуванні готовності до професійного саморозвитку майбутніх викладачів дизайну / В. Л. Малінкіна // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Історико-педагогічна Асоціація НПУ імені М. П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. - Серія 21 : Історико-педагогічні студії, Вип. 11/12. - С. 124-130. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/1a30c953-117b-455b-b8df-f69749035c39>
30. Матвієнко, Олена Валеріївна. Методологічні підходи до вивчення проблеми професійного саморозвитку викладачів іноземної мови в сучасній системі освіти / О. В. Матвієнко, Т. В. Калугіна // Вісник Черкаського університету : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. - Черкаси, 2018. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 6. - С. 97-103. – Режим доступу: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/issue/view/202/116>
31. Мачинська Н. Практичні аспекти реалізації змісту педагогічної освіти магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю / Н. Мачинська // Наукові записки / Міністерство освіти і науки України, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кіровоград, 2013. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 120. - С. 223-230. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_120_36
32. Муқан, Наталія. Стандарти професійного розвитку педагогів у США / Н. Муқан // Вісник Львівського університету / Львівський національний університет імені Івана Франка. - Lviv : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2009. - Серія : Педагогічна, Вип. 25 ч. 3. - С. 275-282. – Режим доступу: <https://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/5359>
33. Нестуля, Олексій. Критеріально-діагностична база формування лідерської компетентності майбутніх викладачів закладу вищої освіти / О. Нестуля, С. Нестуля // Вища школа : Науково-практичне видання. - 2021. - N 10. - С. 15-29.
34. Першина, Любов Володимирівна. Деякі аспекти майбутніх викладачів вищих педагогічних навчальних закладів / Л. В. Першина // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру НАПН України. - 2011. - № 8(Педагогіка). - С. 106-109.
35. Петренко Л. М. Цифрова безпека в структурі цифрової компетентності майбутнього викладача педагогічного закладу вищої освіти: змістовий компонент/ Л. М. Петренко// Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи : збірник наукових праць / Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна. - Київ : ІПОД ім. Івана Зязюна НАПН України, 2023. - Вип. 1 (23). - С. 98-110. – Режим доступу: <https://adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/article/view/247>
36. Попадич О. О. Зміст і структура дидактичного процесу формування комунікативної культури майбутніх педагогів вищої школи / О. О. Попадич // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики, Вип. 27 (37). - С. 71-75.- Режим

- доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/b6707096-32bc-4599-99f3-6734829bc82d>
37. Прошкін В. В. Розвиток соціально-комунікативної компетентності майбутніх викладачів вищої школи: досвід ЗВО України та європейських країн / В. В. Прошкін // Вісник університету імені Альфреда Нобеля : науковий журнал / Університет імені Альфреда Нобеля. - Дніпро, 2018. - Серія : Педагогіка і психологія, Вип. 2 (18). - С. 235–241. – Режим доступу: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2019/2/31.pdf>
 38. Радкевич В. Концептуальні основи практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання / В. Радкевич, Г. Романова, В. Бородієнко // Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка : збірник наукових праць / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. - Київ : ЖККГВ «Полісся» ЖОР, 2018. - № 16. - С. 5-13. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvipto_2018_16_3
 39. Рейдало В. Професійна компетентність майбутнього викладача вищого навчального закладу як основа педагогічної майстерності: погляди А. С. Макаренка та сучасної освіти / В. Рейдало // Витоки педагогічної майстерності. Серія. Педагогічні науки : збірник наукових праць / Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Короленка, 2013. - Вип. 12. - С. 261-266. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2013_12_54
 40. Рожнова Т. Експериментальний підхід до управління професійно-творчим розвитком майбутніх викладачів й андрагогів: вітчизняний і світовий досвід / Т. Рожнова // Витоки педагогічної майстерності. Серія "Педагогічні науки" = The Sources of Pedagogical Skills. Series "Pedagogical Science" : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Короленка, 2024. - Вип. 34. - С. 207-213. – Режим доступу: <https://sources.pnpu.edu.ua/article/view/318125/308614>
 41. Романюк О. Реалізація інноваційного підходу в професійно спрямованій підготовці викладачів економічних дисциплін в умовах магістратури / О. Романюк // Витоки педагогічної майстерності. Серія. Педагогічні науки : збірник наукових праць / Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. - Полтава : ПНПУ ім. В. Короленка, 2018. - Вип. 21. - С. 166-170.- Режим доступу: <https://sources.pnpu.edu.ua/article/view/206272/206292>
 42. Телегіна, Світлана. Умови ефективного формування готовності до інноваційної діяльності майбутнього викладача вищої школи / С. Телегіна // Новий Колегіум. - 2013. - № 4. - С. 43-45.
 43. Тригубенко В.В. Гуманістичні цінності як складова формування професійних компетентностей викладача / В. В. Тригубенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 17: Теорія і практика навчання та виховання / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. - Вип. 13. - С. 198-202.
 44. Фірсова І. Ефективність професійної соціалізації майбутнього викладача-педагога за допомогою розвитку професійної позиції / І. Фірсова // Наукові записки = Academic notes / Міністерство освіти і науки України, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кропивницький, 2019. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 182. - С. 222-227. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2019_182_51
 45. Хаметова Л. М. Формування самооцінки та самовиховання як основні аспекти підготовки викладача до міжособового спілкування / Л. М. Хаметова // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент :

- збірник наукових праць / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Фенікс, 2014. - Вип. 15. - С. 151-161. – Режим доступу: <https://enpuir.edu.ua/entities/publication/ea31b5de-e9b6-4d29-a600-56d884010488>
46. Хромченкова, Наталія. Модель формування відповідальності майбутнього викладача вищої школи в умовах ступеневої педагогічної освіти / Н. Хромченкова // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". Педагогіка. Психологія. Філософія : Збірник наук. праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. - Переяслав-Хмельницький, 2013. - Вип. 28, Т. 2. - С. 420-426. – Режим доступу: - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gvpdpu_2013_28_2_79
47. Черкашина, Т. В. Самопізнання як фактор професійного зросту викладача вищої школи / Т. В. Черкашина // Педагогіка та психологія : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Харківський державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. - Харків, 2012. - Вип. 41. - С. 85-92. - Режим доступу: - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ped_2012_41_12
48. Чорнусь С. М. Обґрунтування структури проектно-технологічної культури майбутніх викладачів ЗПТО / С. М. Чорнусь // Наукові записки = Academic notes / Міністерство освіти і науки України, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. - Кропивницький, 2020. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 188. - С. 197-202. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2020_188_43
49. Цветкова Г. Г. Педагогічні умови здійснення професійного самовдосконалення викладачів гуманітарних спеціальностей / Г. Г. Цветкова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. - Вип 19 (29). - С. 171-175.- Режим доступу: <https://enpuir.edu.ua/entities/publication/39541f6b-fe61-4b44-b36a-3870a74ae0d8>
50. Ящук О. В. Чинники виникнення кризи в професійному розвитку викладача = Factors of crisis in the professional development of a high school teacher / О. В. Ящук// Інноваційна педагогіка : журнал наукових праць / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - Одеса : Гельветика, 2020. - Вип. 22, Т. 3. - С. 159-162. – Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/22/part_3/36.pdf